

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra 1 kor. Egy óra 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3. Negyedévre 4. 50.

Felelős szerkesztő
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

Milliók Debrecenben

Debrecen, július 18.

Kilenc és félmillió koronát kínáltak ma Debrecen városának, amelynek minden pénzre mint egy falat kenyérre, szüksége van abban a gyorsvonati sebességű haladásban, amelynek célja: Magyarország második városává lenni. Két büszke, önértékes mondás hangzott el ma a közgyűlés termében, egyik *Fejér Ferenc* dról, a ki ezt mondta:

... ha Magyarország második városává akarunk lenni, pedig isten segítségével és a *magunk erejéből azzá leszünk.*

A közgyűlés arculatán meglátszott e büszke mondással való együttérzés, az együtt akarás. És amikor ez a nagy szép, büszke mondás elhangzott, a közgyűlés éppen egy évtizedes programot állapított meg, amelynek tételei milliósak s amelynek pontjaiban valóban az ország második városának körvonalai domborodnak ki.

A másik mondás *Kovács József* polgármestertől ered, éppen olyan büszke, önértékes tele nagy mondás, amely arra a kérdésre vágott vissza, hogy van-e hát pénze Debrecennek.

— *Debrecennek mindig van pénze,* felelte a polgármester — *mindig kell lennie.*

A csodálkozás elismerésével fordult mindenki a polgármester felé s valami izgató, büszkeséggel eltöltött hangulat lepté meg a termet, amikor elhangzott e mondás. Érezte mindenki, hogy ilyen programmal annyi akarással és olyan önértékes meg kell valósulnia a nagy célnak: Debrecen legyen az ország második városa.

És e büszke mondások után következett a valóság, amely mintha erősíteni jött volna azokat. Csöndes hangon olvasta föl *Vargha Elemér* dr. tanácsnok a pozsonyi urnó kölcsönt kínáló ajánlatát és utána a *Debreceni Hitelbank* levelét újabb még nagyobb függőkölcsön megajánlásáról, amelyet az ország egyik legnagyobb, legagilisabb pénzintézetének a *Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnak* nevében tett.

A kellemes meglepetést, az elismerés igazgatóját, *Molnár Antalt*. És méltán telgyaránt illették a Magyar Bankot, a Debreceni Hitelbankot és annak kitűnő vezérigazgatóját, *Molnár Antalt*. És méltán teljesen méltán. Mert nem csak azt jelenti, hogy Debrecen jogosan hangoztatja: másod-

dik városá leszek, jogosan út büszkén a zsebére: itt pénz mindig van, hanem: valóban igyekszik is azzá lenni és *ehez megvannak az eszközei is.* Amikor pedig örömmel állapítjuk meg a tényeket, nem térhetünk ki az elől, hogy a legnagyobb, a közért kifejtett munkásságot megillető elismeréssel forduljunk azok felé, akik a mai pénzügyi viszonyok közt lehetővé tették, majdnem tíz millió koronának a városba hozatalát.

Sokszor halljuk, különösen a bankok alapításakor azt a frázist, hogy a bank a köznek is hasznára lesz és szolgáltatásokat tesz iparnak, kereskedelemnek, közönségnek. Ez a frázis azonban legtöbbször elvész az üzletek között. Konstatálnunk kell, hogy a Debreceni Hitelbank most már ismételtelen megmutatta, hogy e frázist komolyan értette s e mondást valóban követi is.

Mer a hat milliós kölcsön megszerzése valóban nagy jótétemény Debrecen városának. Magának a városnak is, de a köznek is.

Óriási jelentősége van annak a kilenc milliós koronának, amely most Debrecen pénzpiacára kerül. Termékenyítő erővel hat a mai pénzügyi pangást okozó állapotában. Kilenc milliós korona, amely a debreceni pénzpiacon ma megjelenik áldása lehetnek a szerencsétlen pénzügyi viszonyok közt, amelyeknek áldozatai lehetnek ipar, kereskedelem, termelő, fogyasztó. Tehát, amikor mint nagy pénzügyi eseményt üdvözlöljük az új kölcsönök lehetőségének megteremtését első sorban ugyan Debrecen város részéről jár ki a dicséret elismerés, mert kezébe adatott a városnak az eszköz a továbbhaladásra, másodsorban azonban a köz, az ipar és kereskedelem, a földművelés részéről, amely bizonyosan áldásos hatását fogja érezni a debreceni pénzpiacra került új millióknak.

És még egy szempont az, amely a Debreceni Hitelbank e pénzügyi műveletét hasznosnak láttatja a közre és ez a következő:

Joggal lehet remélni, hogy egy oly agilis, nagy s külföldi összeköttetésekkel bíró intézet, mint a Magyar Bank ilyen érdekeltséget találva Debrecenben, figyelmét ide irányítja s esetleg egyéb közgazdasági érdekeknél is számítani lehet arra, de különösen a nagy kölcsön felvételénél most, amikor tudjuk, hogy ez a pénzintézet szerezte meg a fővárosnak is az 50 milliós kölcsönt.

A Debreceni Hitelbankot tehát s *Molnár Antal* igazgatót méltán érte a közgyű-

lés részéről s méltán éri a köz részéről is minden elismerés a megszerzett, a nyomasztó pénzügyi viszonyok közt a debreceni piacra kerülő termékenyítő új milliókért.

A nagykölcson programja

Debrecen város közgyűlése

Ma délután tartotta meg Debrecen város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést, amelynek legfontosabb tárgya volt a nagykölcson ügye s az ezzel kapcsolatban előterjesztett program. szenzációs eredménnyé lett azután a Debreceni Bank ajánlata új hatmilliós kölcsön tárgyában, amelyről más helyen emlékezünk meg.

A nagy program tárgyalásánál örömmel láttuk, hogy a közgyűlésben s annak tagjaiban megvan minden fogékonyság és hajlandóság ezt a várost igazán nagyvá és modernné tenni.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Kovács József polgármester három óra után nyitotta meg a gyűlést s bejelentette, hogy a főispán akadályoztatása miatt nem jelenhetvén meg, ő fog elnökölni. üdvözölte a megjelent tagokat.

Telekügvek.

A közgyűlés mindenekelőtt tudomásul vette a belügyminiszter leiratát, hogy jóváhagyta a közgyűlésnek ama határozatát, a mellyel a világitási vállalat üzletszabályzatait megállapította. Kimondta egyben, hogy a szabályzatot kihirdettnék veszi s azt 1912. évi január 1-től visszamenőleg életbe lépteti.

A tanács előterjesztésének elfogadásával kimondta a közgyűlés, hogy a kevés vizet szolgáltató négy vízvezetéki kutat a tanács ne vegye át, szólítsa fel a Törs és Ormai céget, hogy négy új kutat furion, ha pedig ezt nem tenné, az ő kárára, veszélyére és költségére mással építse meg.

Tudomásul vette a közgyűlés a vallás-és közoktatásügyi miniszter leiratát arról, hogy a debreceni főreáliskolába a város által ajánlott két tanárt nevezte ki s így most Debrecen ajánlását figyelembe vette.

Ezután következtek a névszerinti szavazások, amelyeknek eredményéhez képest 2 nem szavazattal szemben 36 szavazattal har madizben kimondta a közgyűlés, hogy a *Schäffer Dávid*-féle Hivelyes-utca 11. számú telkét, 38 szavazattal négy ellenében a *Blattner*-féle Vörösmarty-utca 6. számú telket, végül a *Tihanyi József Miklós*-utca 23. számú telket megveszi s a máv. szénszerelő telep részére szükséges telket kicseréli. A többi telekszerzési ügyet a jövő közgyűlés napirendjére tűzte ki.

A Pilseni Sörház

kellemes, hűvös helyiségeiben Piacz- és Kossuth-u. sarkán. Naponta négyféle sörccsapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kitűnő Magyar és Francia konyha. Bel- és külföldi borok dus választékban. Mindennap zenecstély.

A nagykölcson.

Nagy figyelemmel fogadta a közgyűlés Vargha Elemér dr. tanácsnok előterjesztését a tanács javaslatairól, amely az új nagykölcson fölvételéről és az összeállított nagy programról szól.

Általánosságban szóltak a kérdéshez Nagy Pál, aki javaslatot tett, hogy vegyék le az egész kérdést a napirendről. Ilyen értelemben szólalt föl Patay József és Hercegh János, aki kijelenti, hogy a katonaság úgy is elég nagy, még sok is Debreczenben, nem kellene katonai beruházások. Patay József azt is mondja, hogy ne mindennel a jelenkor polgárait terheljék meg, hanem hagyjanak valamit az utókornak is.

Fejér Ferenc dr.: Ha a fölszólalók mélyebben hatoltak volna be a program értelmébe, látták volna, hogy nagy program nemcsak a jelen terhe, hanem a jövő nemzedéké is. Ha Magyarország második városa akarunk lenni, amint Isten segítségével és a magunk erejéből leszünk is, akkor áldozatot is kell hozni. A katonaságnak minél nagyobb számban való idehozatalát hasznosnak szükségesnek tartja, s helyes, hogy biztosítsuk magunknak minél nagyobb katonai létszám ide helyezését, mert így legalább a katonai terhek nagy áldozataiból százezrek, sőt talán milliók is megtérülnek. Helvesli a tanács bölcs belátással történt elhatározását s elfogadásra ajánlja. A program megszavazása nem jelenti azt, hogy az egész összeget azonnal elköltsék, mert ha az egyes ügyeknél azt látják, hogy valamelyik tervbe vett létesítésre nincs szükség, akkor azt nem szavazzák meg. Természetes, hogy mindenki fél a pótdától, de hiszen itt hasznos beruházásokról van szó, amelyek meghozzák a hasznokat. Elfogadja a javaslatot, csak azt kéri, amire a polgármester és a tanács törekedni is fog, hogy a legelőnyösebb ajánlatokat szerezzék be.

Zádor Lajos: Tudja, hogy egy fejlődni akaró város mindig nehéz helyzet előtt áll, mert mindenhez pénzre van szüksége. És a tapasztalat azt mutatja, hogy éppen azok a városok fejlődnek, amelyek pótdával dolgoztak. A kereskedelem és ipar csak fejlődő városokban prosperálhat. Mit ér az, ha nincs is pótdó, de egyébként sincs.

A katonaság hasznát, jövedelmet jelent a városra, mert azok költenek. Kicsinyes politikát nem szabad a városnak folytatnia. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

A közgyűlés ezután a javaslatot általánosságban, majd igen kevés hozzászólással részleteiben is elfogadta s kimondta: megbizja a tanácsot, hogy 65 millió koronás kölcsön fölvétele iránt tárgyaljon, községi kö-

vények kibocsátási jogának megadása iránt intézzen felterjesztést a pénzügyminiszterhez egyben kéri, hogy tekintettel a létesítmények közijelenti és kulturális voltára, adja meg a nagykölcsonhoz a bélyegmentességet. A községi kötvények kibocsátási jogát, amelynek érdekében törvényjavaslatot kell beterjeszteni, 120 millió korona erejéig kéri.

Egyéb ügyek.

A közgyűlés ezután kimondta, hogy az államépítészeti hivatalnak utkaparó házak céljaira 1600 négyszögöl területet enged csak át, elfogadja a József királyi herceg szanatóriummal megállapított szerződési pontokat, a Böszörményi Imre és feleségével a Mezszena-utca 9. számú telekmegevételeire kötött megállapodást. Megszavazott a vágóhid bővítésének munkáira 68605 koronát, tudomásul vette, hogy egy fegyelmi ügy befejezést nyert, az esküdtképes egyének összeírására alakítandó bizottságba kiküldte Debreceni Lajost, Polgár Bálintot, Rickl Antalt és Török Bálintot.

Rác Mihály számvevősegi irnoknak tekintettel kiváló s elismerést érdemlő munkásságára, szorgalmára és ügybuzgó hosszú működésére ez év január 1-től visszamenőleg tartó hatállyal nyugdíjba is beszámítandó évi 400 korona személyi pótlékot szavazott meg.

A munkásházak.

Elfogadta azután a közgyűlés a Munkásházépítő Részvénytársaság ajánlatát s elhatározta, hogy a város három pontján mintegy hatvan hold területet ötvény évre átenged berbe a társulatnak azzal, hogy tartozik azokon munkásházakat építeni. Az építés s a részvénytársaság létesítésének föltételei közt vannak a következők: A részvényesek csak 5 százalékos hasznat kaphatnak, az igazgatóság díjtalanul működik, a részvénytársaság előbb az alapítókat tartozik beépíteni, azután használhatja csak föl a város által adott amaz előnyt, hogy a telekre azok értékének 80 százaléka erejéig kölcsönt vegyen föl, az összes létesítmények 50 év múlva díjtalanul a város tulajdonába mennek át. A társaság fizet az első tíz évben holdanként 60 koronát s minden tíz évben 20 koronával többet egész 140 koronáig.

Freund Jenő dr. elismerően nyilatkozik a társaság céljairól s ezért még a bért is sokalja.

Magoss György dr. és Szántó Győző föl szólalása után a tanács javaslatát elfogadták.

Végül két felebesztést, nyugdíjazási ügyeket intézett el a közgyűlés és több tisztviselőnek szabadságot adott.

Afrodite feltámadása

Irta: Székula Jenő.

Jobbról a márvány Léda, szerelmi lánghalásban, leterítve a vad és hófehér hattyu által, balról az ölelkező Amor és Pszihé szobra. A közepén áll Afrodite, a kapitóliumi. Ahogy kiásták a földből, a vízenyős mezőn, egy antiumi ókori villa romjai közül. Ez a legszebb részlete a kapitóliumi muzeumnak. A nyolcas számú szoba. Az antik szerelmek megszentelt emlékeivel. S ez a szobor is a legszebb, amit csak életemben láttam.

Mert szerelmes asszony csak, nem felhők között uralkodó istennő, — egy nő, sárból és márványból gyurva, mintha ebben a pillanatban lépett volna ki a fürdőből, csak-hogy annak a fürdőnek meleg és tiszta volt a vize, talán sós is, mint a tenger. Egy csoda, amely kétezer évig fektült az éjfékete földben, amely ölelgette és gondiát viselte vad féltékenységgel és nem engedte, hogy hófehér testét kimarja a szeplő. Nem oly hatalmas, mint testvére, a miloi rejtetem, de lányosabb, kedvesebb és közvetlenebb is százszor. A Louvre szobrának a mintája éjfékete hajú nő volt, ugy gondolom, — a Kapitólium Afroditeja aranyzóke. Honnan tudom? Csak sejtetem, de a haja meleg, selymes színét megérezem a márvány fehérségén keresztül is.

Ehhez az alakhoz, a meleg és bájos nem antik mintájú, de vonzó és finomraizu archoz csak szóke haj szolgálhatott segéllvel. Száz-ezer női arc közül, amelyek most a vihar sebességével vonulnak el behunvt szempillám előtt, csak a szóke típusok között talállok olyat, melyek a kapitóliumi Afroditera emlékeztetnek.

Talán görög leány volt, aki élt valami meleg és ködös levegőjű szigeten, a mely aranyhamvasra festi a bőrt, olyanra, mint az angol lányoké. Vagy már asszony is lehetett, ezt a nemes és könnyű idomok nem árulják el, csak a mosolya. Az asszonyos mosoly, a melyből a mámoros éjszakák meleg levegője árad, amelytől alaktalan vágyak fakadnak és virágzásnak indulnak az almafák. Mert az alma volt a kedvelt gyümölcse, azóta, hogy Ida hegyén megajándékozta vele a frigiai pásztor és a kedves virága az almafavirág. S hogy elnézem, mámoros szédület eit bővöletbe, — már nem is istennő, ahogy előttem áll, csak asszony.

Talán Szirakuzában élt, egy gazdag, előkelő kereskedőnek volt a leánya, vagy hatalmas és félelmes kényurnak a gvermeke, talán éppen Dioniziusznak.

De egy éjszaka megjelent abban a kamrában, a hol egy Fidiász — lehet, hogy másnak hívták — gyurta az anyagot és megmen-

Nem vált be a kísérlet Eltűntek a jogászpincérek

Tavaly tudvalevően Keszthely egyik vendéglőjében jogászokat alkalmaztak pincéreknek. Az ötlet körül nagy vita keletkezett. A keszthelyi vendéglős példáját sok nyári vendéglős követte. Azonban az idén már sehol sem látni jogászpincéreket. — Egy balatoni nyaraló ezt a következő érdekes megfigyelésekkel okolja meg, amelyeket levélben küldött el nekünk:

— Magam is kíváncsian érdeklődtem, hogy hova lettek a jogászpincérek és azt a választ kaptam, hogy az eszme amily szépnek látszott papíron, ép oly rosszul vált be a gyakorlatban. A jogászpincérek több kárt okoztak a tulajdonosnak, mint amennyi hasznót hajtottak neki. Annyi tényért és kávécsészét összetörtek — szól a vád — hogy a keszthelyi porcellánkereskedők már teljesen kifogytak a készletből. Ha kiszolgálás közben a szögletben megpillantottak egy dus szóke Irizurát és alatta kedvesen mosolygó két szempárt, akkor a rántott csirke, meg az uborkasaláta rögtön a porba hullott. A fiatal és csinos hölgyek gyors kiszolgálásban részesültek, az öreg asszonyok ellenben órákig vártak a habos kávéra. Ha valaki groyi sajtót rendelt, akkor azt a választ kapta, hogy legyen szíves várni, míg más is rendel, mert messze van a konyha. Ilyen és hasonló vádakkal illetik a jogászpincéreket, ami persze nincsen túlzás nélkül. Az immár megváltozhatatlan tényekbe azonban bele kell nyugodni, csak éppen azok a kisasszonyok nem tudnak beletörödni, akik eddig Keszthelyt a legkedvesebb nyaraló helynek tartották és most unalmasnak ismerik. A krónikai hűség kedvéért még azt is meg kell említeni, hogy az idén fele annyi fürdőközönség sincs keszthelyen, mint a múlt évben, amit sokan szintén azzal hoznak kapcsolatba, hogy nincsenek jogászpincérek. Szóval, hiába mondja a nóta, hogy nem ütik a jogászt agyon, bizony a jogászpincért agyonütötték és a szép eszme nek regényes emlékét már csak a keszthelyi parknak egy öreg és terebélyes jegenyefája őrzi, amelybe ez az irás van bevésvé:

tette a testét a halhatatlanságnak. Boldog asszony, aki kétezer éven keresztül meg tudta őrizni a szépségét és boldog művész, a ki kamrájában láthatott emnyi szépséget. Vagy nem is látta? Talán csak a tengerparton leste meg, a holdvilágos éjszakán, amint partra lépett a fürdőből. Ez így valószínűbb is. Művészors, halhatatlanná tenni a szerelmet és könnyezni az istenek lakomáin.

Most már egészen bizonyos, hogy leány volt. Alakját nem ölelgette más, csak a mámoros tenger, a száját nem csókolta, csak a hajnali szél. Olyan nő, akit nem irigyelhetett senki, mert nem volt soha senkié, hanem minden idők gyönyörűségére született. Szerelmes patricius szüzek s az etruszk-negyed utcai lányai épp oly tisztelettel járultak egykor elébe, mint ahogy most megcsodálják az átutazó német és angol kisasszonyok. Mert az idők változnak. Ami valamikor babona volt, azon most mosolyognak az emberek, mint valami bohó anakronizmuson. Hanem a szépség: az örökkévaló.

Legalább az övé. Oly közvetlenül hat most is, hogy csodálkozom, hogy kétezer év előtt már annak tartották. Pedig nincs semmi merev és görögös vonás az arcán. Egyszerű és bájos. Inkább valami lelki kedvesség, a

— E fa alatt ült H. jogászpincér B. Ilonkával 1911. év július hó 20-án.

Ez a története a nagy szenzációt keltett és népszerűvé vált jogászpincér-intézménynek és rövid idő múlva bekövetkezett szomorú csődjének.

Tisza István nyílt levele Az ország fölvilágosítása

A Ház elnöke, Tisza István gróf aradi választóihoz elküldte nyílt levelét, amelyben fölvilágosítja az országot a parlamentben történtek szükségességéről, a választói jog reformjáról és az ellenzék viselkedéséről és politikájáról. A hatalmas terjedelmű nyílt levél a história számára irt dokumentum, mely tele van erővel, igazsággal, önérzettel és a politikai becsületesség tisztaságával, a magyarság, Magyarország szeretetével, hazafisággal.

Tisza Istvánnak ez a hatalmas erejű nyílt levele valósággal perdöntő jelentőségű. Megdönthetetlen érvekkel igazolja egyrészt azt, hogy ami történt, azt a szükség és a kényszerűség feltétlenül parancsolta, másrészt pedig igazolja azt, hogy az elnökök eljárása a parlamentárizmus lényegének megfelelő.

A legalkotmányosabb külföldi országokban mindenütt volt arra példa, hogy renitens képviselőket a teremből karhatalommal eltávolítottak. Tisza úgy állítja föl a tételt, hogy vagy a többségi elveknek kellett volna elpusztulnia, vagy pedig az obstrukciót kellett letörni. Hogy mi volt a helyesebb, erre a válasz valóban nem lehet kétséges.

Tisza egyszer s mindenkorra szétosztotta azt a tévhitet is, mintha az ellenzék valóban komoly választójogi tervezettel állott volna az ország elé.

Kristóffy t hazaárulónak mondták, mert kétmillió hatszázezer polgárnak akart adni szavazati jogot, ők most három milliányi szavazatot terveznek, de őket jellemző felülről tességgel kijelentik, hogy valóban csak kétmillió négyszázezer akarnak elismerni és ha számításuk alaptalan, hajlandók valahol módosítani tervezetüket, hogy ezt a számot túl ne haladják.

Joggal kérdezi Tisza, milyen kvalifikálatlan eljárás az, mely nem azt nézi, kik azok akiknek veszély nélkül adhatunk szavazati jogot, hanem találomra dob oda egy számot és jogot ad boldog boldogtalannak, míg ez a szám ki nem telik. Tisza fejtegetése után az

mi kisugárzik belőle. S mosolygó szája — a mely úgy hat, mint a kőbe faragott verőfény — a mezei rózsa minden illatozását juttatja az eszembe.

Messze Tivoliból, úgy sejtem, még most is jönnek lányok hozzá vasárnap délelőtt s hajfűrtöt meg mézeskalácsot hoznak titokban. Mert mégsem asszony, ahogy első pillanatban tűnt fel előttem az alakja, hanem a világ-egyetem mindenható kormányzója.

Ez a hely is. Mintha templomban volnék. Most látom csak. A fülke féloldalt és tojásdad alakuan ivelt, ahogy az ő szentéltve épült, a hogy látható még most is romjaiban az Aven-tinusz lejtőjén. Hasonlatos Julius Cézár templomához, a ki a legkedvesebb volt neki s a legközelebb állott hozzá, mert a monda szerint rokoni kötelék és fűzte Róma nagy hadvezéréhez, rokonszenvenessé téve Rómában a Vénusz-kultuszt s isteni magasságokig ragadja föl Julius Cézár alakját. De a mosoly, az Afrodite mosolya, nem árul el semmit. Titokzatos és áhítatot keltő, mint a déli ég fénye, mint a mezei virágok arca, mint az éjszaka feketesége. Mintha szimbolizálva lenne benne a halhatatlanság. Már volt, mikor még mi sehol sem voltunk s évezredekig fog reményt nyújtani az emberek szívében, ha már sehol sem leszünk.

ellenzék nem igen merészelheti még követelni, hogy a választójogi tervezetet komolyan vételessék.

Kilenc és fél millió

A Debreceni Hitelbank ajánlata

A mai városi közgyűlésen szenzációszerű meglepetést keltett a tanácsnak egy bejelentése, amelynek tartalmára a mai pénzzsűk világban senki még gondolni sem mert. Ez a bejelentés pedig arról szólt, hogy a *Debreceni Hitelbank* a városnak a mai viszonyok között igen kedvező föltételek mellett **6 millió korona függőkölcsönt szerzett.**

Tudvalevő, sokszor meg is irtuk, hogy Debrecen város tanácsa már régen abban a kényszerítő helyzetben van, hogy függőkölcsönöket keressen, hogy nagy kötelezettségeinek, amelyek a fejlődés mai idejében ránehezednek, meg tudjon felelni, addig is, amíg a ma letárgyalt nagykölcsönt meg tudja szerezni. Ismeretes, hogy a város vezetősége úgy a helyi, mint a fővárosi pénzpiacon keresett is kölcsönt, azonban sem a helyi, sem a fővárosi pénzintézetek nem voltak abban a helyzetben, hogy a kért függőkölcsönt megadhas-sák, mert a pénzügyi viszonyok feszültsége miatt még rövid időre sem tudták a szükséges néhány milliót rendelkezésre bocsátani. Hiszen csak nemrég Arad és Nagyvárad igyekeztek sokkal kisebb összegű kölcsönt fölvenni s a fővárosi bankok ezt sem tudták megadni.

Azért volt szenzációs az a jelentés, amelyet ma a tanács tett s amely őszinte s igaz örömet keltett a közgyűlésben és elismerést váltott ki abból a *Debreceni Hitelbank* és annak kiváló vezetője, *Molnár Antal* vezérigazgató iránt, akinek fáradozása juttatja most Debrecen abba a helyzetbe, hogy kilenc és fél millió korona fölött rendelkezessék.

A Debreceni Hitelbank és Molnár Antal érdemeit ez ügyben csak az tudja igazán méltányolni, aki ismeri Debrecen város szükségait s tudja mit jelent a mai pénzügyi viszonyok mellett több milliós kölcsönt szerezni, adni s megkapni. A kölcsön olyan, hogy az minden tekintetben kielégíthet a város igényeit s minden tekintetben biztosítja, hogy a bekövet-

S Heinere gondolok hirtelen s önkéntelenül, aki halálos betegen, összeesett és sirt a Louvre Afroditejának a lába előtt. Ha orvosa a kapitóliumi muzeumba vezette, ennek a rejtelmes márványleány holtakat életre keltő mosolya talán meggyógyította volna.

Ostobaság az egész. De azt hiszem, pén-teken kell fölkeresni a kapitólium Afroditejét, akkor van a hivatalos fogadónapja. Legalább a régiek így hitték. Talán ezen a napon készült a szobra is, az isteni szerelmek halhatatlan születésnapján.

Egy parasztleány állott mellettem a nyol-cas számú fülkében, hajában világos színű szalagokkal, ahogy a trasztverei lányok viselik. Karján kendőbe göngyölt, gyönyörű fiúcskát dajkált. S a két éves gyermek, ahogy megpillantotta a márványba faragott Afroditét, két karját kitérte feléje s felkiáltott:

— Anyám!

Sohasem felejttem el ezt a pillanatot. — Mintha fátyol hullott volna le a szememről. Egy pillanatra belenézhettem az isteni rejtelmek mélységeibe. S az anyámra gondoltam s a tengerre, aki szülte őt, aki mindnyájunk anyja volt — s megértettem a csodálatos mosolyt is az ajkán. A termékenység mosolya volt!

kező első nagy szükségleteket fedezni tudja. A hitelszerzés és hitelnyújtás a Debreceni Hitelbanknak és Molnár Antal vezérigazgatónak olyan érdeme, amelyért úgy pénzügyi, mint a város erkölcsi szempontjából a legnagyobb elismerés jogosan, méltán illeti meg. Mindenesetre hála illeti meg a város vezetőségét is és a hitelt nyújtó bankot, a *Magyar Bank és Kereskedelmi részvénytársaságot is*, valamint *Benyovszky Sándorné* grófnőt, aki 3500000 koronát ad szintén kölcsön a városnak.

A közgyűlésnek e függő kölcsönökre vonatkozó részéről tudósításunk a következő:

A 3 és fél milliós kölcsön.

Vargha Elemér dr. terjesztette elő, hogy *Benyovszky Sándorné* grófnő pozsonyi lakos ajánlatot tett a városnak, hogy egy évre 3500000 korona kölcsönt bocsát a város rendelkezésére a következő föltételek mellett: A város évnegyedenként utólag fizetendő 6 és fél százalék mellett kapja a kölcsönt, tartozik a tőkekamatadó felét fizetni s ha a kölcsönt félévvel előre egyik fél sem mondja föl, azt további egy évre meghosszabbítottnak tekintik. A kölcsönadó urnó a feltételek elfogadása és jóváhagyása után 3 nap alatt egy budapesti pénzintézetnél egy debreceni pénzintézethez folyósítja a 3500000 koronát.

A közgyűlés egyhangú határozattal fogadta el az ajánlatot.

A Debreceni Hitelbank ajánlata.

E határozat kimondása után *Vargha Elemér* dr. tanácsnok bejelentette, hogy a Debreceni Hitelbank ajánlatot tett függőkölcsönre, amelynek összege hat millió korona lenne s melyet egy fővárosi pénzintézetől szerezne meg a Hitelbank. A fővárosi pénzintézet ajánlata és neve egy zárt borítékban van, amelyet csak akkor kíván fölbonthatni, ha az ajánlatot elfogadja a közgyűlés. Ezután fölolvasta a Debreceni Hitelbank levelét s az abban foglalt ajánlati pontokat, amelyeket általános figyelem között hallgattak meg a közgyűlés tagjai. Az ismertetés után egyhangú lelkesedéssel fogadták el a kölcsönt, amelynek föltételeit a következőkben állapították meg:

A kölcsönt, hat millió koronát 1 százalékkal az Osztrák Magyar Bank mindenkör váltóleszámitolási kamatlábjánál magasabb kamattal kapja Debrecen és pedig minden száz koronáért 98.75 koronát. A kamat minden negyedévben utólag fizetendő s köteles a város az egész összeget igénybe venni, biztosítékul a pótdátot, közjövödelmeket köti le s pénztári elismervényeket, esetleg váltókat ad, amelyeket a Debrecen városi világitási vállalat fogad el. Négy és fél millió koronát a belügyminiszteri jóváhagyás után azonnal föl kell venni a városnak, másfél milliót pedig 1913. február 15-ig tartozik a hitelező pénzintézetnél betétként hagyni 4 és fél százalék kamatra. Főntartja magának a bank a jogot, hogy ajánlatát azonnal visszavonhassa, ha az európai nagyhatalmak közt háború tör ki, ha a 4 százalékos koronajáradék 85 koronán alul száll. A közgyűlés kimondta még, hogy az ajánlattevő bankot a nagykölcsönnél a lehetőség szerint a legméltányosabb figyelemben fogja részesíteni.

Ekkor fölbonthatták a zárt borítékot, a melyben a *Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság* ajánlata volt s levele, a melyben reményét fejezi ki, hogy a nagykölcsönt is vele fogja a város megkötni.

A lelkesedéssel fogadott ajánlat után *Ujlaki Hugó* dr. indítványt tett, amely szerint fejezze ki e kedvező ajánlatért a közgyűlés

köszönetét és elismerését a Debreceni Hitelbanknak s Molnár Antal vezérigazgatónak.

Ez indítványt is egyhangu lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés.

Akit senki sem szeret

Egy 17 éves fiú öngyilkossági kísérlete

Hajduhadházi megrendítő öngyilkossági kísérletet közölnek lapunkkal. Egy fiatal gyerekember akarta eldobni magát az életet, mert úgy tapasztalta, hogy azok akiknek tartozó kötelességük a szeretet, elfordultak tőle s ridegen eresztik át az élet utain. Ugy érezte, ezt nem tudja megtenni egyedül szülei és hozzátartozói támasza nélkül, elhatározta, hogy eldobja magát az életet. Tegnap aztán be is váltotta elhatározását. Szerzett valahonnan egy revolvert s szülei lakásán mellbelötte magát. Nagy kinjai közepett talált rá az egyik házhoz tartozó cseléd. A hatóság kihallgatta, azt mondja, meguntta az életet, mert hozzátartozói nincsenek kellő szeretettel iránta.

Szilágyi József 17 éves legény az áldozat, aki a hajduhadházi tanyákon volt alkalmazva egy gazdaságban. Ugy látszik szülei, akik elég jómóduak, azt akarták, szokja meg verejtékkel keresni a kenyeret, hogy így meg tudja becsülni majdan, amiye lesz. Ami igen okos és előrelátó intézkedés volt. De a fiú üldözést látott benne s bebeszélte magának, hogy őt se a szülei, sem a rokonai nem szeretik.

Aminap aztán ellátogatott Fekete Sándor hajduböszörményi juhászhoz, akitől állítólag elkérte ennek hatlövetű revolverét. — Ugy gondolta előbb, a tanyán végez magával s itt lesz öngyilkos. De hát többen voltak körülötte s könnyen megakadályozhatták volna. Így aztán még az éj folyamán hazaszökött s reggelre megérkezett a faluba. — Horovics Lajos hajduhadházi kereskedő üzletéből három darab patron vásárolt s ezzel felfegyverkezve belopózott lakásukba. Édes anyja éppen kenyérsütéssel volt elfoglalva, nem vette észre, mikor a bezárt kis ajtó felett átmászott s észrevétlenül felsompolygott a szénapadra.

Minthogy a fegyver járásáról meggyőződést akart szerezni, egyszer a levegőbe lött, úgy látszik, a padlás elnyelte a durranást, mert kevés vártatva megismételte a második lövést, melyet most már a balmellének irányozott. Előbb azonban megnézte az óráját, mely délelőtt 10 órát mutatott.

Most féltétre ereszkedett a ravaszt meg huzta. Aztán aléltan bukoit le a szalmára. Mintegy háromnegyed órát tartott, amíg eszméletére tért. Senki sem hallotta a lövést, így nem is jöhettek segítségére.

A nagy vérvesztés azután annyira elővette, hogy elalélt s csaknem hajnalig maradt tehetetlenül. Ekkor jött a házba Szilágyi Gáborné, aki három óra után a teheneiket megfajni jött. Már ekkor fájdalmi voltak az öngyilkosjelöltnek, aki torkaszakadtából kezdett segítség után kiabálni. Szilágyiné a zajra a házbelleket lármázta fel, akiknek segítségével a súlyosan megsérült fiút levitették a padlásról kimosták sebeit és doktor után láttak. Meg is érkezett a községi orvos, aki ápolás alá vette a halálraszánt legényt. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Csók és pofoncsattanás az éjszakában

*

Ilyen cím alatt egy vidéki lap tudósítást közöl, amelyben szomorú hangon volt megírva egy szegény kereskedő tragédiája. K. Samu a diszkrét éji homályban ugyanis közeli érintkezésbe lépett F. Etelka kisasszony rózsás ajkával. E bájos idillnek a mama vett véget, aki barátságosan felpofozta K. Samu urat. Ez a tudósítás nagy riadalmat okozott, mert úgy látszik, nem ismerik ezt régi közmondást: Kinek nem inge, ne vegye magára. — Legalább erre enged következtetni az alábbi nyilatkozat:

A vasárnapi számban „Csók és pofoncsattanás az éjszakában” címen egy cikk jelent meg, mely szerint K. Samu kereskedő segéd a Sz utcában F. Etelkával csókolódzott és azután felpofoztatott. Habár nem a Sz utcában, hanem annak közelében lakom és szintén Etelka nevű leányom van, szükségesnek tartom kijelenteni, hogy nem nálunk történt az eset, nehogy a közönség leányommal hozza kapcsolatba a történeteket.

Fürge Mihály.

Utánajártunk a dolognak s felkutattuk a többi lapokat is, hátha találunk még az ügyre vonatkozó nyilatkozatokat. Hosszas böngészés után a következőket sikerült találnunk:

Alulírott Féreg Mihály nyilatkozom a pofon ügyében, nehogy azt nevémmel kapcsolatba hozzák. Noha nincsen Etelka nevű leányom, egyáltalán nőtlen ember vagyok, mégis szükségesnek tartom nyilatkozni, miután én a Sz utcában lakom s így könnyen rám gondolhatnak az emberek.

Féreg Mihály.

Fakó Izidor szívét is aggodalommal tölti el a pofon. A következő érdekes nyilatkozatot tette:

Nyilatkoznom kell a pofon-ügyben, mert a véletlen érdekes játéka folytán én valamikor tényleg a Sz utcában laktam Etelka nevű leányommal együtt. Tudom, hogy az emberek minden rosszat hajlandók elhinni és bizonyára azt hiszik, hogy az én Etelka nevű leányom csókolódzott K. Samuval. Ezt a rágalmat a legerősebben visszautasítom, annál is inkább, mert már hat év óta lakom itt és különben is az én egyetlen Etelkám tavaly télen tüdőgyulladásban meghalt. Isten nyugosztalja a szegényt!

Fakó Izidor.

De nemcsak a leányok becsületére gondosan örködő apák, hanem a város büszke kereskedősegei is szükségesnek látták nyilatkozni, nehogy őket tartsák ama szerelmes ifjunak, akit édes csókolódzás közben kemény pofonokkal sújtott egy zord mama szigorú keze. Ime egy nyilatkozat:

Minden önérzetes kereskedősegednek kötelessége nyilatkozni a pofon-ügyben, hogy elhárítsa magáról a felpofoztatás gyanúját s hogy letörölje azt a súlyos szegényfoltot, amelyet a kereskedősegedek jó hírnevén ejtett az az eset. Engem nem hívnak sem K.-nak, sem Samunak, hanem Bérenc Teofilnak és mégis nyilatkozom, pedig becsületesszavamra kijelentem hogy F. Etelka nevű leányt nem is ismerem, kivéve Fürészle Etelka kisasszonyt, aki azonban már hetvenedik évét tuhaladta s így nem tétélezhető fel róla, hogy csókolódzik velem az éjszakában és hogy az ő édesanyja engem felpofoz. Ami különben is lehetetlen, mert édes anyja 95 éves, ágyban fekvő beteg asz-

szony, aki végelgyengülésben nemsokára meg fog halni. Azt hiszem, eléggé tisztáztam magamat a közvélemény előtt. Vajha így cselekedne minden kollégám!

Bérenc Teofil.

Sőt nemcsak az apák, nemcsak a kereskedősegedek, hanem még mások is nyilatkoztak. Például:

Nem vagyok kereskedőseged, de mert véletlenül szerencsétlenségemre Kereszthordó Samunak hívnak, mégis nyilatkoznom kell. Fájdalom, semmi adat sem áll rendelkezésemre, amivel tisztázhatnám magamat, ha csak azt nem tekintik annak, hogy én két héttel ezelőtt elutaztam a városból, így a kérdéses napon nem is voltam itt, csak ma érkeztem haza. Természetesen első dolgom volt ezt a nyilatkozatot megírni. Egyebet védelmemre nem hozhatok fel, de remélem, hogy a város intelligens közönségének ez is elég lesz.

Kereszthordó Samu.

Most már csak azt szeretnénk tudni, hogy a felpofozott K. Samu mikor fog nyilatkozni?

FREDDO.

Esperanto Amire világot építenek

Nem szándékozom sem nyelvészeti fejtegetésekbe bocsátkozni, sem ennek az új nemzetközi nyelvnek híveket toborozni. — Csupán az elém tárt események regisztrálása adja meg az impressziót, hogy hangtalanul ne menjek el az új Babel torony előtt, melyet ugyilátszik a Ma akaraterős és céltudatos munkával élő embere felépít. S amíg a bibliai idők tanúsága szerint Ókori elődeink a hatalmas feladat sulya alatt nyelvüket is összezavarták, ma távol tengerek fia érintkezik egymással az egységes esperantó világnyelv által.

Házasságok, örökbefogadások jönnek létre a legkülönbözőbb nemzetiségű emberek között, akiknek utódai már a nagy világnyelv retorikáját tanulják s nemzetük szókincsét csupán a napi érintkezés keretében használják. Ma még a sovíniszta nemzeti öntudat talán mosolyogni fog az új szellemi ország keletkezése fölött, de a Holnapba látó szem már szép utakat, városokat és országokat lát, melyen minden ember egy nyelven beszél és egy irányban gondolkodik. S az emberiség aranykora újra támad, mikor igazán igévé válik a népek száján, amit ma még vakbuzgó fanatizmussal csak a templomokban papolnak:

— Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat! . . .

De mert ez az idő még igen messze évszázadok előlépcsőjén áll, tekintsünk be az „esperantó-világ” mai embriójába. Mindjárt a szemünkbe ötlök egy kishirdetés:

Gyermektelen házaspár törvénytelen gyermeket örökbe fogad díjmentesen. Válaszbélyeggel ellátott ajánlatok Pietrement urnak Nancois (Meuse) français.

A törvénytelen gyermek. Igen érdekes téma. A Ma társadalmá még büntet is érte hetediziglen apát, anyát és a gyermekeket. Boroevics tábornok ur nyugdíjba küld egy életerős kiváló katonát, akinek egyetlen bűne, hogy gyermekeinek csak akkor tudta a nevét is odaadni, mikor megvolt a rangjához a — kauciója is.

Az esperantó ember első feladatának érzi, hogy a társadalomnak éppen ezt a mostoha gyermekét vegye a támogatásába.

Alább találjuk a következőket:

Angol vagy francia elvtársat a nyári idényre szívesen látok vendégül, M. Kurz Chropin Morvaország.

Végül néhány érdekes házassági hír:

Rio de Janerióban Chavez Hunberto nőül vette Dinis Edmea kisasszonyt. Mindkettő esperantista.

Sreck György Neuchatelből nőül vette Stokovszky Olimát Vilnából. (Oroszország.)

Ime így rombol le az új világnyelv hagyományt, elfogultságot és tradíciókat s a megértés és felebaráti érzés felépíti az egyedül üdvezítő: — Szeretet-országát.

(gy. zs.)

Hogy nyaral Tisza István gróf?

Intimitások a geszti kastélyból

A Geszten időző Tisza István grófról igen érdekes intimitásokat mondott el egy nagyváradi lapnak a grófnak egy bizalmas embere, aki a napokban járt a geszti kastélyban. Mindenekelőtt kijelentette, hogy Tiszát nem őrzik csendőrök, sem detektívek.

Tisza István már reggel öt órákor künn lovagol a földeken. A cselédeit mind ismeri, nevükön szólítja őket. Ritkán van a grófi uradalomban cselédváltás. Tisza cselédeinek egyébként már három évi szolgálat után nyugdíjjogosultságuk van. A nyugdíjat a gróf adja. A nagyobb családok cselédeket külön is segélyezi. A naplopónak azonban hamar kitélik nála a sora.

Tisza István gróf szenvedélyes gazda. Reggelenként lóháton bejárja a birtokait. Kilenctíz órákor tér vissza a kastélyba.

Tömérdek levele érkezik naponta. Százszázhusz levelet hoz neki a posta s emellett még 50—60 ajánlott levelet is. A leveleket Tisza mindjárt elolvassa, a fontosabbakra azonnal válaszol. A válaszokat titkáranak diktálja, aki sztenografálja, aztán átírja a leveleket. A délutánokat ugyancsak a gazdaságában tölti Tisza István gróf.

A geszti kastély különben ritkán van vendég nélküli. Most az Almássy és Bethlen grófok időznek Tisza Istvánnál, aki vasárnap a vendég fiúk tiszteletére lóversenyt rendezett. A versenyben részt vettek: Tisza Kálmán két fia, két Almássy gróf és Bethlen Imre gróf. Az 1800 méteres versenyt a tizenhárom éves Tisza György gróf nyerte meg, aki Tisza Istvántól egy 4000 koronás angol Hammerles vadászpuskát kapott ajándékba. Tisza a napokban megkezdi kuráját Pöstvényben.

AZ ELKÉSETT EMBER

Két hét és két óra

Eg ydebreceni hivatalnokkal történt. A hivatalnok nem tartozik épen a legpontosabb férfiak közé s emiatt a felesége állandóan székrozza. A férj már számtalanszor megfogadta, hogy megváltozik, mert ő nagysága folyton kellemetlenkedett és a bájos asszony duzzogása nagy lelki fájdalomokat okozott a hivatalnoknak.

Tudni kell azonban, hogy az asszonyka se sorolható a legpontosabb hölgyek közé. Ha például elhatározta, hogy holnap elutazik,

akkor bizonyosan csak egy-két nap mulva jut ki a vasúthoz. Mindig talált még valami elintézni valót, amely miatt ki kellett tolni az utazási idejét.

A feleség már két héttel ezelőtt elhatározta, hogy nyaralni megy. De napról-napra halasztgatta a dolgot. Folyton újabb teendői akadtak. Hol a nagy mosást akarta még befejezni, hol a vasalással volt baia, hol pedig még néhány ruhát kellett elkészíttetni.

Szóval: ma két hete határozta el, hogy elutazik és még ma is Debrecenben volt. Ma aztán elhatározta, hogy legjobb barátjától elbucszuk. A bucsuvizitet az urával együtt akarta elintézni.

— Drágám — mondta a férjének, amikor ez reggel a hivatalba ment — ma délután 11 órákor légy itthon, Maid elmegyünk a bucsuvizitekre.

— Jó, itthon leszek. Okvetlenül vári. Őnagysága fel is öltözött és tizenegy órákor utrakészen várta az uracskaát. De a férj csak nem mutatkozott. Végre délután egy órákor megérkezett és vidáman nézte a feleségének haragtól szikrázó szemét.

— Még jó kedved van? Hát nem szégyeled magadat, két órát késni? — pattogott az asszony.

A hivatalnok nyugodtan felelte s ezzel nyomban le is fegyverezte a dühös hölgyet:

— Nem szégyenlem magam. Ha te két hetet készhatsz, akkor nekem jogom van két órát késni.

HIREK

A németek Debrecenről

*

Emlékezetes, hogy a múlt év nyarán harminc igen előkelő német gazda Magyarországon tanulmányi kiránduláson volt és ez utjokban két napig Debrecenben is tartózkodtak, a hol megsemlélték a gazdasági akadémiát, a Hortobágyot. — Tanulmányutjukról most a „Deutsche Landwirtschafts Gesellschaft“ kiadásában megjelent száz oldalas füzetben számolnak be, amelynek címe Ungarische Reisebilder s amelyet a társaság volt vezetője, V i e l h a c k Erich kapitány irt meg.

A füzetben a legnagyobb elismeréssel foglalkoznak a Magyarországon látottakkal s elragadtatva írják különösen az állami mén-telepekről, a ló és állattenyésztésről. Debrecenről egy sűrűn nyomott tíz oldalas megemlékezést hoz a füzet, az ötös fogatról és egy hortobágyi részletről folytt fénykép reprodukcióval. Kedves emlékezettel szól a cikk Debrecenről, a gazdasági akadémiáról, a Hortobágyról, ahol különösen meglepte és csodálta a város menese, amelyről így írnak:

Az egyik tanyán bemutatták nekünk a városi kancák törzsméneit, amelyek részben telivérek, részben Nonius ivadékok. Az egyik helyen abban a kiváló élvezetben volt részünk, hogy láthattuk az 50 Nonius kancát csikáikkal. Még egy hasonló gyűjtemény ilyen nehéz és mégis nemes kancákból sehol az egész világon nincs s teljesen érthető annak az angolnak az ajánlata, aki négy ilyen kancáért 40000 koronát ígért.

Közli azután a leírás Könyves Tóth Mihály dr. tanácsnok leírását és térképét a Hortobágyról, majd a kedves leírást egy, a Hortobágyról szóló verssel fejezi be.

— **A debreceni ref. kollégium és a Rédey örökösök egyezsége.** A múlt év őszén Kolozsváron elhunyt dugazdag mánás asszony, báró Horváth Ödönné, született Rédey Johanna végrendelete méltó feltűnést keltett. A jótékony uriaszony a Jókai-utcai hatalmas, másfélmillió koronát érő bérházát és a szintén tekintélyes vagyon képviselő New-York szállodát, a törvényes jogutódok és örökösök meglepetésére a debreceni református kollégiumnak hagyományozta. A végrendelet különösen azért keltett a legsz-

lesebb körben örömet, mert a végrendelező magyar nemzeti kulturális célra hagyományozta a kincset képviselő ingatlanokat s ez által az osztrák honos jogutódokat üttötte el a már biztosnak hitt örökség oroszlanrésztől. — A sovínista tendenciájú végrendeletnek csak egyetlen szépséghibája volt és pedig az, hogy a debreceni kollégium csak száz esztendő múlva léphet az ingatlanok örökébe s e száz évig a leszármazottak élvezik az ingatlanok hasznát. A debreceni református kollégium jószágigazgatója felvetette azt az eszmét, hogy lépjenek méltányos egyezsége az örökösökkel. Egy kolozsvári lap munkatársa kérdést intézett ez irányban dr. Csikmártoni Ottó ügyvédi kamarai elnök, mint a leszármazott örökösök jogtanácsosa, aki kijelentette, hogy a tárgyalások megindultak már az egyezség létrehozása érdekében, de eddig semmi pozitív eredmény nincs.

— **Miért nyugdíjazták a temesvári hadtestparancsnokot?** Megirtuk, hogy See Franz Antal temesvári hadtestparancsnok azért adta be nyugdíjaztatása iránti kérvényét, mert Frank Liboriusz hadseregfelügyelő elítélő nyilatkozott a hetedik hadtest csapatairól. Mint értesülünk, a dolog úgy történt, hogy egy csapatszemle után Frank az egybegyűlt tisztetekhez így szólt:

— Nem ösmerek rá a hetedik hadtestre... Egyébként a többi maid megmondja a hadtestparancsnok...

See Franz hadtestparancsnok erre azt felelte:

— Kegyelmes ur! Engem még mindenütt megdicsértek, ahol voltam. Tudom mi a ten-nivalóm.

És See Franz nyugdíjaztatását kérte. Utóda valószínűleg Horthstein altábornagy lesz, míg Tersztyánszky altábornagy valószínűleg budapesti hadtestparancsnok lesz.

— **A titokzatos Rudolf trónörökös.** Nagy szalontáról jelentik: Néhány nap óta egy titokzatos, vadászruhás, középkori férfi barangol a környéken s a néphitben újból föléleszt az a régi mesét, hogy Rudolf trónörökös nem halt meg, hanem él és bolvongásra van kárhóztatva. A titokzatos idegen nem szelhámoskodik, sehol sem kér semmit, sőt ellenkezőleg — aranyakat osztogat. Egy kötegyáni juhásznak éjjeli szállás fejében állítólag huszkoronás aranyat hagyott hátra s ugyanannyit adott egy parasztembernek egy pohár vizért. Az idegenről legendák szállnak mindenfelé. Annyi bizonyos, hogy eddig valamennyi kóbor „Rudolf trónörökös“ az emberek hiszékenységből élt s ez az első, aki — ha igaz — aranyakat osztogat.

— **Aki a pénzét a padláson tartja.** Hadházi Bálint konyhakertész nem igen bizott a takarékpénztárban. Erre vall az az előrelátó intézkedése, hogy összespórolt pénzét semmiféle intézetbe, vagy értékpapirokba nem helyezte el, hanem a padlás méhében rendezett be magának gyűjtőhelyet. Azt hitte, itt biztonságban lesz. Nem is tévedett, mert egy darabig csakugyan hiánytalanul megvolt az összeg, melyet évenként keresz-tül spórolt magának. Tegnap azonban egy ügyes tolvaj kileste titkát s mikor senki sem volt közelében, 100 korona pénzét elrabolta. Most a rendőrség kutatja az ismeretlen „kasszabetörő“-t.

— **Megtorlás a gyermekért.** Kerekes Sándor Hadházi-uti lakos feljelentést tett egyik szomszédja ellen, aki Erzsi nevű 11 éves leánykáját egy ostornyéllel Nyil-utcán annyira összeverte, hogy az 8 nap alatt fog meggyógyulni. Tettét állítólag azért követte el, mert előzőleg a kisleány összeverekedett a szomszéd gyermekével. A rendőrség a gyermekharcba keveredett szomszéd ellen az eljárás megindította.

— **Leesett az állványról.** Király Ferenc 60 éves munkás, a Piac-utca 34. számú ház építkezésénél van alkalmazva. Ma reggel fél 7 órákor az egyik feljárón igyekezett az emeletre, mikor megcsuszott s a pincehelyiségbe bukott. És pedig oly szerencsétlenül, hogy fejével került alól. Súlyos külső sérüléseket és agyvrázkódást szenvedett. A mentők vitték a kórházba, ahol ápolás alá vették.

— **Ha családos ember érettségizik.** — Aradról jelentik: A főgimnáziumban, mint egyébkor is, úgy az idén is az érettségire jelentkezettek között volt egy csomó családos ember is, akik a családi gondok közepette magolva s sinusokat és cosinusokat, bizony nem csoda, ha némelykor nincsennek tisztában az irodalomtörténet minden zegzugával. Így történt ez az idén is az egyik érettségizővel, aki már néhány gyermeknek boldog apja. Az érettségin Kisfaludy Sándorról kellett volna beszélnie. A tanár megkérdi:

— Nos, mit tud kérem Kisfaludyról, kérem: Kisfaludy Sándorról, kérem?

— Kisfaludy Sándor a múlt század elején született.

— Tovább kérem, tovább.

— Hát kérem, milyen dalokat írt Kisfaludy, kérem?

— A Hunfy-dalokat.

— Nagyon jól van kérem. Hányféle Hunfy-dal van, kérem?

A maturáns tépelődik, de nem tudja kitalálni.

— Hát kérem, van kesergő és van —

— Édes — vág közbe örömmel a jelölt.

— Nem, kérem, nem édes, hanem boldog, kérem, de ez nem lényeg, kérem, hanem kérem azt mondja meg, kérem, hogy mikor írta az egyiket, kérem, mikor a másikat? — Nos? Kérem? — Hát az egyiket a házassága előtt, a másikat a házassága után, kérem, hát legalább azt mondja meg kérem, hogy melyiket írta a házassága után, kérem?

A jelölt arca elborul. Talán a családiára gondolt, mert egy mély sóhajjal, de nagy meggyőződéssel csak annyit mondott: A kesergőt.

— **A cséplőgép halottja.** Kecskemétről jelentik: A törökfői puszta Bognár János géprészes vigyázatlanul a teljes gőzerővel dolgozó cséplőgép dobjába lépett. A gép a szerencsétlen lábát térdig levágta. Bognár néhány óra múlva sérülésébe belehalt. — Szolnokról táviratozzák: A tiszasági határban dolgozott Babi Sándor munkás tegnap reggel részegen indult el, hogy rendes napi munkáját elvégezze. A munkások figyelmeztetése ellenére is állandóan a cséplőgép körül járt és midőn az egyik kévét dobta bele a gépbe, elvesztette egyensúlyát s belezuhant a cséplőgépbe, amely a szerencsétlen ember két karját és fejét összezúzta. Ma reggelre meghalt.

— **A perdita szerelme.** Kassáról írják: Kedden hajnalban a Vársánc-utca egyik házában Marcin Anna rendőri felügyelet alatt álló nő jegyvesével, Czunil Lajos volt fővárosi villamoskalauzzal, most eperiesi rendőrrel halálra szánta magát. Este a moziban voltak, majd egy kávéházban mulattak, azután hazatértek a leány lakására, ahol hajnalban Czunil revolvért fogott a leányra és egy lövéssel halálra sebezte, majd önmaga ellen fordította a fegyvert és három golyót röpített a feibe. Az öngyilkosokat a kórházba szállították. Mindkettőjüket ki lehetett hallgatni. Azt vallották, hogy közös elhatározással keresték a halált.

— **Felhívás!** Vb. Albert László fűszerkereskedő csődtömegéből a kiárusítás után megmaradt áruk továbbá felszerelések, kirkat állványok, villanverőre berendezett kávépörkölő árajánlat után lesznek értékesítve. Az árak a nap bármely szakában megtekinthetők. Árajánlati határidő 1912. július 25-ike. Dr. Gévy Béla ügyvéd, tömeggondnok Piac-utca 41. sz.

— **Kitették a szűrét.** Nincs kellemetlenebb dolog, mintha valakinek a szűrét kitezik. De ez még sem jár anyagi veszteséggel. Így a Ludmán Sándor esete a sulvosabb, kinek a szűrét — kitették. Sőt el is adták egy ócskásnak, ahol azonban a rendőrség megtalálta. Így Ludmán Sándor esete is reperiálódott. A tettes azonban elmenekült.

— **Toll könnyű nyári kalapok** 3 koronától, elegáns tennisi ingek 4 koronától a legszébb választékban Frank Testvéreknél.

— **Berzsenyi Ferike,** Debrecen kedvence, kedvelt zenekarával Berson Leo karmester vezetésével ma és a következő napokon a Magyar király kávéházban hangversenyt tart.

— **Osztályorszláték.** Az osztályorszláték mai húzásán 30.000 koronát nyert 92705.

15.000 koronát nyert: 38702.

5000 koronát nyert: 42422.

2000 koronát nyertek: 6287 48987.

1000 koronát nyertek: 16737 96598.

500 koronát nyertek: 1188 1553 8447

9004 17593 23019 26863 27146 32526 35337

35538 35799 46739 52235 53730 66754 68143

79140 87499 88113 95256.

Azonkívül kihúztak 970 sorsjegyet 130 koronás nyereménnyel.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Hogyan kerül el a csúszás?
:: Készvény- és reuma ::
ellen a legjobb házi szer a híres

Király-Balsam!
Hátán nemely esetben meglepő eredményben gyakran rabban idetebb esetekben is már egyszeri bebiztosítással a fájdalmakat teljesen megszünteti.
Fog- és fejfájást 5 peror alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyssze:tarában Kossu h-utca 8. szinház mellett.

Dombornyomásu

levélpapírok, névjegyek,
címkék, levélzáró-peccsétek
és díszes borítópapírok stb.

finom kivitelben kaphatók

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában

Debreczen, Piac-utca 49.

Minték nagy választékban rendelkezésre állanak.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	844 75
Osztrák hitel	654 —
4 százalékos koronajáradék	87,50
Államvasút	717 —
Jelzálogbank	488,50
Rimamurányi	768,50
Salgótarjáni	758 —
Közuti vasút	762,50

Irányzat:

Magánleszámitólas kamatláb:

Bécs 4-1/2%, Berlin 4-3/8% London 2-15/16%

Budapesti gabonatőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11 88
áprilisra	11 72
Rizsa októberre	9 28
Zab októberre	9 37
Tengeri 1912. év júli	8 16
augusztusra	8 97
Tengeri szept.	8 93
Tengeri májusra	7 61

Készára 5-tel ártartó.

Ingtatlanok forgalma.

Sipos Ferencné és neje Leitner Ilona veszik Bogdány Zoltántól Kazinczi-utca 3. sz. házat 14000 koronáért.

Debreczen sz. kir. város veszi Suba Sándor és neje Szabó Juliánától Hadházi-utca 16 sz. házat 180000 koronáért.

Erdődi Lajos és neje Munkácsy Zsuzsanna veszik özv. Révész Imréné és tsaitól Batthyány-utca 7. sz. házat 72000 koronáért.

Regény-csarnok.

A cloomberi titok.

Írta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

Messze északnyugaton a nap éppen a hegyek tetejére szórta sugarait. Ahol mi álltunk, láthattuk a hajókat, amint nagy pöfékeléssel siettek Belfast felé.

— Nem nagyszerű, csodálatos? — kiállt Gabrielle és átfogta a karomat. — Ah, John, miért nem tudunk mi is elvitörlni messzire, át a hullámokon és miért nem tudjuk itt hagyni a szomorúságunkat a partokon?

— És mik azok a szomorúságok, amiket maga, édesem, itt hagyta? — kérdeztem. — Nem mondhatná meg nekem, hogy talán segítenék azokat elviselni.

— Nekem nincsenek titkaim maga előtt, John, — felelt Gabrielle. — Ami legnagyobb bajunk, amint sejtheti, szegény apánknak ez a kiülönös viselkedése. Nem nagyon elszomorító dolog-e mindnyájunkra nézve, hogy egy ember, aki olyan fényes szerepet vitt valaha a világban, úgy meneküljön az ország egyik sötét sarkából a másikba és hogy lakatokkal, kerítésekkel védje magát valami láthatatlan ellenségtől, mintha valami közönséges tolvaj az igazságszolgáltatás elől bujkálna? Ez a szomorúságunk, John, és nincs hatalmunkban megszabadulni tőle.

— De miért teszi ő mindezt, Gabrielle? — kérdeztem.

— Nem mondhatom meg, — felelte őszintén. — Csak annyit tudok, hogy valami halálos veszedelemtől fél, ami öröké a feje fölött lebeg és hogy ez a veszedelem még indiai tartózkodása idején szakadt rá. Hogy milyen természetű lehet ez a veszedelem, arról éppen annyi fogalmam van csak, mint önnek.

— De a bátyja tud róla, — jegyeztem meg, — biztos vagyok benne, mert a minap, hogy beszélgettem vele, annyit kivettem a szavaiból, hogy ismeri a veszedelem természetét és hogy azt ő maga is komolynak tartja.

— Igen, ő tud róla.

— És magának nem mondanak semmit?

— Nem, semmit.

— De miért?

— Nem tudom, — felelte Gabrielle. — Édesanyám is tud róla, de én előttem titokban tartják. Az édesapám mostanában nagyon izgatott, éjjel-nappal rajta ül a félelem agóniája, de nemsokára október 5-ike lesz és aztán megint nyugton leszünk.

— Hogy tudja azt? — kérdeztem meglepetve.

— Tapasztalásból, — felelt komolyan.

— Tapasztalásból? — kérdeztem.

— Igen.

— Mesélje el, mit tapasztalt.

— Október ötödikén ez a félelem rendszeren a krízishez ér. Évek óta rendszeren az a szokása, hogy ezen a napon bejön hozzánk és noha mi nem tudjuk, hogy mi történik, mindig úgy találtuk, hogy a dátum után rendszeren megnyugszik és aránylag elég nyugodtan viselkedik mindaddig, amíg nem közeledik október ötödike.

— Akkor már csak tíz napunk van összesen, — jegyeztem meg, — mert szeptember már vége felé közeledik.

— Rémes tíz nap lesz ez.

— Ha már itt tartunk, mondja meg, édesem, miért világítják úgy ki az egész házat éjszakánként?

— Tehát maga látta? — kérdezte Gabrielle.

— Megfigyeltem a minap éjjel.

— Ez is az édesapám félelméből eredt, nem szereti, ha egyetlen sötét sarka van a háznak. Nagyon sokat jár föl-alá éjszaka, megvizsgál mindent a padlástól a pincéig. Nagy lámpákat helyezett el minden szobában és a folyosón, még az üres szobákban is és a szolgáltnak meg kell gyújtani azokat, mihelyt sötétedik.

(Folyt. köv.)

A nyár kész veszedelem

kisdedeinknek, mert a hőség nemcsak gyorsítja az ételek romlását, de közvetlenül is hátrányosan befolyásolja a csecsemők emésztését. Hányás-keelés és hasmenés ilyenkor napirenden vannak. Ez idejekorán megelőzhető, ha a tejhez „KUFÉKE”-t adunk, vagy „KUFÉKE”-t tisztán vízben főzzük. Ez a könnyen emészthető táplálékony étel állandóan legjobban szívelhető, szabályozza az emésztést és alkalmas kellemetlen betegségek megakadályozására.

Hentesüzlet eladás.

Nyiregyházán elektromos hajtó-erőre berendezett

export hentesüzlet,

jó forgalmu vendéglővel és házzal haláleset miatt eladó.

Évente 1200 darab nehéz sertés vágás, 1200 mázsa szalonna kivitel.

Felvilágosítást ad **özygy III. B. I. csár Lajosné, Nyiregyházán.**

**Zománc,
öntött,
préselt és
festett**

felirati táblák

bármilyen nagyságban, ajtó- és kulcszámok, fiók címkek, zománcbetűk és számok, jelzőtáblák, öntött ajtószámok, öntött kulcszámok, ajtó-táblák **4-5 koronáért**, házsamtáblák olcsón megrendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában

Debreczen, Piacz-utca 49.

Minták megtekinthetők.
Költségvetés díjmentesen.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglá

és legjobb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Meghívó.

A „Nagymagyaralföldi Bank“

R. T.

folyó évi augusztus hó 4-én délután
től 4 órákor üzleti helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság javaslata az intézet felszámolásának kimondása iránt.
2. A kereskedelmi törvény 179. §-a és az alapszabályok 44. §-a értelmében a felszámoló megválasztása és azok díjazásának megállapítása, illetve annak kimondása, hogy a felszámoló díjtalanul működnek közre.
3. Felügyelő-bizottság választása.
4. A felügyelő-bizottság tagjai részére tiszteletdíj megállapítása.
5. Indítványok.

Debrecen, 1912. július hó 18-án.

Az igazgatóság.

A részvényesek, akik szavazati jogukkal élni óhajtanak, kötelesek az alapszabályok 19. §-a értelmében részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztárnál, vagy a Debreceni Első Takarékpénztárnál, a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banknál, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál, a Takaréks és Hitelintézetnél, az Alföldi Takarékpénztárnál Debreczenben, letenni.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy **Miklós-utca 1. sz. alatt** új fióküzetet nyitottunk.

Midőn ezt szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HRABEGZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhalestő Részvénytársaság.

Fióküzet és gyár:	Fióküzetek:	Felvívó telep:
Széchenyi-utca 42. sz.	Csapó-u. 30. — Telefon 668.	Piacz-u. 22. Glück Ede dí-
Telefon 323.	Hatvan-u. 11. — Telefon 578.	vatáruháza. — Telefon 602.
	Miklós-u. 1. — Telefon 11-48.	

Eladó állványpalló.

Mintegy 1200 darab felsőmagyarországi eredetű, egyszerű használt

palló

különbfele hosszban 1¹/₂ és 2" vastagságban, egészben eladó. Ara köbméterenként 32 korona. Helyben megtekinthető.

Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Idény előrehaladottsága miatt

leszállított olcsó árak.

Halmágyinál

DEBRECZEN, Piacz-utca, a főpostával szemben.

Lüszterköpenyek, Uti felöltők, Selyempaletók,
Aljak, Bluzok, Pongyolák és Ruhák

Costümök minden árban.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

Gyomorcseppek

Magyar áru ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Nősülni óhajtók! Szelid lelkű, jobbmódu, magamnál nem idősebb, keresztvény hajadon ösmeretségét keresem, ki egy kis hivatalnok oldalán boldogan tudna élni. Pár 1000 korona készpénz hozomány megkívántatik. 35 éves, ref. szolid legény ember vagyok. Értesítést poste restante debreczeni főpostára kérem „Rokon lelkek” jelígre, s e lapban mindenkor jelezni kérem.

Mely uriember ismerkedne meg fess, magányos nővel, az írjon „Büvös szem” jelígre a kiadóba.

Egy uri és szép leány állandó barátságát óhajtja 35 éves uriember. Teljes című levelet kér e lap kiadóhivatala utján „Pali” jelígre.

Betöltendő.

Nyomdai tanulóknak két középiskolát végzett fiu felvétetik a kiadóhivatalban.

Munkát talál 2 jóra való ember Kályhagyár Ferenc József-ut 8.

Adás-vétel.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükkör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközözzön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Homok bármily mennyiségben kapható taligánként 20 fillérért az enyvgyár telepén Diószegi-uton

Szőlő termelők figyelmébe! Rézgállc, Kénpör, rézkénpor, bordói por, raffia és juttional előnyös árban kapható Deutsch Lajos fő üzletében, Piac-utca 38. Fiók üzlet Piac-utca 72.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izso, Csapó-u. 18.

Lakás.

Egy négyzetobás modern lakás fürdőszobával augusztus 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Egy három szoba és mellékhelyiségekből álló ház 800—1000 korona évi törlesztéssel megvételre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába »Tisztviselő« címre teendők

Új szálloda. Merkur szállodámat Hatvan-utca 61. sz. a. melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern kávéházamat megnyitottam. **Hónapos szép szobák kaphatók.** Szíves pártfogásba ajánlom. **Üzletvezető vagy bérlet, egészben vagy részletben is** kerestetik. Emerich Arnold.

Fűtő 8—9 méter hosszú, megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge :-: kelmék, Napernyők :-:

Óriási választékban!

Simonffy utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi-utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főzletbe : Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll-tisztító.
Varga-utca 35.	Vegyitisztító.	Verbőczy-utca 14.

Meghívó.

Az „Általános Hitelszövetkezet” Debreczen

III. évi rendes közgyűlését

1912. évi július hó 30-án délután 3 órakor saját helyiségében (Piac-utca 68) tartja meg, melyre a szövetkezet t. tagjait tisztelettel meghívja az IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. Az 1911—12. üzletévi mérleg és zárszámadások, valamint az igazgatóság erre vonatkozó jelentésének előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A nyereség felosztása feletti határozathozatal.
4. Az igazg. és f.-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az 1912—1913. IV. évtársulat megalakulásának kimondása.
6. Igazgató tagok választása.
7. Esetleges indítványok.

JEGYZET: A zárszámadások és jelentések a közgyűlés előtt nyolc nappal a szövetkezet helyiségében megtekinthetők.

VAGYON.

Pénztár	5808 10
Kötelezvény	1196669.42
Felszerelés, könyv és nyomtatvány	5800 —
Szervezési költség	2000 —
Különbözők	113415 68
M. kir. postatakarékpénztár	220 32
Összesen	1323413 52

Mérleg.

I. évtársulati törzsbetétek	156860 —	
II. " " "	124506 —	
III. " " "	91918 —	
IV. " " "	1657 —	374941 —
I. és II. évtársulat haszoneredménye		7796 05
Veszteség tartalékalap		2475 51
Kezességi kötelezettségek		771773 —
IV. évtársulati beirásai díj		403 —
Különböző követelők		5992 68
Átmenő tételek		4611 74
Folyószámla		136020 —
Nyereség		19400 54
Összesen		1323413 52

TEHER.

Debreczen, 1912 július hó 30-án.

VESZTESÉG.

Fizetések, házbér és költség	14808 38
Napi díjak	5100 —
Visszleszámitolt kamatok	56400 91
Leírások:	
Felszerelés, könyv és nyomtatványról	598 62
Szervezési költség	1200 —
Követelésekből	3700 —
Összesen	5498 62
Adó	3613 30
Veszteség tartalékalap kamatai	120 74
Nyereség	19400 54
Összesen	104942 49

Eredmény.

Kamatok	100776 15
III. évtársulati beirásai díj	2352 —
Késedelmi illeték	1814 34
Összesen	104942 49

NYERESÉG.

Debreczen, 1912 június hó 30-án
Fál Sándor, pénztárnok. **Fisch Lajos**, alelnök. **Emerich Zsigmond**, ügyvezető-igazgató. **Dr. Hegedűs Jenő**, alelnök. **Horváth Ernő**, főkönyvelő.
Dr. Berger Andor, **Emerich Arnold**, **Gara Alajos**, **Bárány Mór**, **Fried Samu**, **Hajdu Imre**, **Szabó István**.
Hevesi Gyula, **Dr. Horváth Sándor**, **Lindenfeld J. Jenő**, **Zih Géza**.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.